

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

23 april 2009

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU EN NATUUR, LANDBOUW, VISSERIJ EN
PLATTELANDSBELEID EN RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED

INHOUD

Interpellatie van de heer Jef Tavernier tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de regeringsbeslissing betreffende de mogelijke locatie voor een nieuw voetbalstadion in de zuidrand van Brugge

1

Met redenen omklede motie

4

Vraag om uitleg van de heer Jan Peumans tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de vernietiging van de bouwvergunning van het klooster van Opgrimbie door de Raad van State

4

Voorzitter: de heer Patrick Lachaert

Interpellatie van de heer Jef Tavernier tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de regeringsbeslissing betreffende de mogelijke locatie voor een nieuw voetbalstadion in de zuidrand van Brugge

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in mijn interpellatie heb ik het over een mogelijke locatie van het nieuwe voetbalstadion in Brugge. De meesten kennen wellicht de problematiek. Er waren vijf mogelijke locaties voor een nieuw voetbalstadion in Brugge.

Een van de mogelijkheden bestond uit het aanpassen en moderniseren van het huidige voetbalstadion. Dat stadion heeft nu een capaciteit van 29.000 zitplaatsen. Club Brugge zou graag een stadion hebben met 40.000 zitplaatsen en deed daarom een aantal jaren geleden het voorstel om op de site die wij gemakshalve 'Loppem' noemen, een nieuw stadion te bouwen, weliswaar met inbreng van een andere partner die aan dat voetbalstadion een winkelcentrum met 40.000 vierkante meter handelsruimte zou koppelen. Daarover is een hele controverse ontstaan, want die locatie ligt duidelijk in wat wij 'de groene gordel rond Brugge' noemen.

Daarna zijn er nog een aantal mogelijkheden opgedoken. Laten we zeggen dat ze werden gereduceerd tot vijf. De Vlaamse Regering zou beslissen. Als ik het goed voorheb, hangt de mogelijke inplanting van het voetbalstadion samen met de afbakening van het stedelijk gebied Brugge waarop wordt aangeduid wat op welke plek kan komen. Dat is een proces dat al jaren loopt, al van lang voor er sprake was van de vraag naar een nieuw voetbalstadion.

Op vrijdag 3 april kwam plotseling de mededeling dat de Vlaamse Regering beslist heeft. Ik neem er gewoon even de eerste zin bij van een krantenartikel, dat ik natuurlijk neem voor wat het waard is: "De Vlaamse Regering heeft gisteren alweer een konijn uit haar hoed getoverd." Het lijkt dus een beetje op een magische oplossing, alsof de Vlaamse Regering nu een echte beslissing heeft genomen.

Wat stel ik vast? Ik stel vast dat er tot nu toe, tijdens het laatste half jaar of jaar, vijf mogelijke locaties waren. Als ik de beslissing van de Vlaamse Regering lees, stel ik vast dat de Vlaamse Regering aan eliminatie heeft gedaan. De Vlaamse Regering heeft beslist dat drie locaties eigenlijk niet konden, twee andere wel. De Vlaamse

Regering heeft dus geen keuze gemaakt, maar heeft beslist dat ze – en dit was wellicht het konijn – de twee mogelijke locaties die ze niet uitsloot, om niet te moeten kiezen, samenvoegt tot één plangebied. Binnen dat plangebied kan eigenlijk alles en zal het eventueel komen tot de inplanting van een nieuw voetbalstadion.

Dit betekent dus veeleer eliminatie dan keuze. En bovendien stel ik me toch wel een aantal vragen bij de beslissing. Volgens mij kunnen er heel wat bezwaren worden gemaakt tegen de keuze op zich, maar ik wil me veeleer richten op de volgende elementen.

Mijnheer de minister, waarom stelt u eigenlijk in de beslissing van de Vlaamse Regering dat de uitbreiding of de modernisering van het huidige voetbalstadion niet kan? Op een bepaalde plaats in Brugge is er immers al jaren een stadion met 29.000 zitplaatsen en rond dat stadion liggen twintig oefenplaatsen. Waarom zegt u dat het daar niet kan? En welke plannen heeft men voor die site? Het stadion kan daar immers niet zomaar worden weggetoverd. Bovendien is het duidelijk dat Club Brugge vragende partij is voor een uitgebreid stadion, maar het is evengoed duidelijk dat de andere Brugse voetbalclub die in eerste klasse speelt, absoluut geen vragende partij is voor een groter stadion, maar er veeleer voor opteert om in het huidige stadion te blijven. Voor een ploeg die wekelijks speelt voor zo'n 10.000 toeschouwers, en af en toe, bij een topmatch, voor 20.000, heeft een stadion met 40.000 zitplaatsen geen zin. Wat doet men dus met het huidige stadion? Wat doet men met Cercle Brugge?

Wordt er nu gekozen voor de site Chartreuse of Loppem? Er is gesproken over een plangebied. Ongeacht de keuze gaat het hier om een aantasting van de groene gordel. Bovendien is dit een waterziek gebied.

De meerderheid in Brugge is verdeeld. Sp.a kiest in principe voor Loppem maar dan mag er geen verdere aantasting zijn van de groene gordel. CD&V wil absoluut Chartreuse realiseren en dan is er geen andere aantasting van de groene gordel mogelijk. De projectontwikkelaar wil een stadion bouwen op voorwaarde dat er een winkelcentrum komt.

Wat is nu eigenlijk de beslissing, gekoppeld aan het afbakeningsproces van het hoofdstedelijk gebied? Ik dacht dat men al redelijk ver gevorderd was met die afbakening. Waar kan een beslissing of non-beslissing van de Vlaamse Regering worden geplaatst in het afbakeningsproces rond het grootstedelijk gebied van Brugge? Ik heb de indruk dat men daar een konijn uit een hoed heeft getoverd om het dossier over de verkiezingen

heen te tillen en de echte beslissingen later te nemen. Dat komt de bevoegde minister en zijn partijgenote, de Brugse schepen van Ruimtelijke Ordening, blijkbaar goed uit. Er is gezegd beslist dat het stadion komt waar men wil dat het komt. Alleen weet niemand waar het is dat men wil dat het komt. Bovendien weet men ook niets over de financiering.

Waar staan we? Wat is de juiste beslissing? Wat is de procedure die moet worden gevolgd? Wat is de timing?

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, collega's, zonder afbreuk te doen aan de wijsheid van het Bureau wil ik nog eens beklemtonen dat ik verrast was dat men over deze kwestie kon interpelleren.

Voor ik de vragen concreet beantwoord, wil ik u een inzicht geven in de context en in de te volgen procedure. U zult dan ook begrijpen waarom ik verrast ben door deze interpellatie. Voor alle duidelijkheid, er is geen beslissing van de Vlaamse Regering. Dit onderwerp is eigenlijk dan ook niet vatbaar voor een interpellatie.

In functie van het aanbodbeleid voor wonen en werken bakt de Vlaamse overheid in het kader van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) de groot- en regionaalstedelijke gebieden af. Daarvoor worden complexe en intensieve planningsprocessen doorlopen. Ook voor de afbakening van Brugge zijn er al heel wat stappen doorlopen en is er al heel wat vooruitgang geboekt.

Het voorbereidende planningsproces in 2002 tot 2004 heeft geleid tot een voorstel van afbakening dat verder werd overlegd met de aspiraties uit het zogenaamde burgemeestersoverleg. Na verder overleg met de gemeenten en de provincie werkte het departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed (RWO) op basis hiervan een eerste voorontwerp van Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (GRUP) uit. Dat werd vervolgens voorgelegd aan een eerste plenaire vergadering op 24 mei 2007. Tijdens de plenaire vergadering formuleerden verschillende gemeenten voorstellen om bijkomende gebieden op te nemen in het GRUP, in het bijzonder wat de taakstelling van de werken betreft.

Om de procedure te kunnen voortzetten was ook de opmaak van een planmilieueffectrapport (plan-MER) vereist. Beleidsmatig werd er toen voor geopteerd om het eerste voorontwerp samen met alle bijkomende voorstellen uit de plenaire vergadering te onderzoeken in een plan-MER en in een ruimtelijk veiligheidsrapport of RVR.

Het plan-MER werd goedgekeurd op 23 oktober 2008. Het definitieve RVR werd goedgekeurd op 18 augustus 2008. Op basis van het goedgekeurde plan-MER werd een nieuw voorontwerp van GRUP uitgewerkt waarbij

maximaal rekening werd gehouden met de resultaten van het RVR en het plan-MER. Op die manier werd het dossier voorbereid voor een tweede plenaire vergadering.

In dat kader kwam ook de inplanting van een nieuw multifunctioneel voetbalstadion aan de orde. In het plan-MER werden de milieueffecten onderzocht voor vijf locaties: Jan Breydel, Oostkampse Baan, Chartreuse, Blankenbergsesteenweg en De Spie. Wat de afbakening van Brugge betreft, is het dus zonder meer duidelijk dat alle mogelijkheden grondig werden onderzocht.

De MER-evaluaties van de diverse stadionlocaties hebben geleid tot overleg in de Vlaamse Regering. De resultaten van dit overleg zijn vervat in de mededeling die ik op 3 april 2009 aan de Vlaamse Regering heb voorgelegd. De Vlaamse Regering heeft hiervan akte genomen. Ik zal een kopie van deze mededeling aan de commissievoorzitter bezorgen.

Voor het verdere verloop van het afbakeningsproces wordt voor het stadion nog slechts één locatie behouden die gelegen is in de zuidrand van Brugge. De locatie Chartreuse en de locatie Oostkampse Baan worden als één samenhangende locatie bestemd als gebied voor stedelijke activiteiten met parkkarakter. Dat laat toe het gebied op een geïntegreerde manier te ontwikkelen. Bovendien wordt er een mix mogelijk gemaakt van kantoren, winkels, een voetbaloefen- en opleidingscentrum met oefenterreinen en een multifunctioneel voetbalstadion.

De administratie heeft op basis van de voorliggende locatiekeuze een tweede voorontwerp uitgewerkt. Ik zal, zoals het ook hoort, eerstdaags toestemming geven om dit voorontwerp voor te leggen aan een nieuwe plenaire vergadering, die normaal gezien eind mei zal plaatsvinden. Na verwerking van de adviezen uit de plenaire vergadering zal een ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering voor voorlopige vaststelling, waarna, zoals u weet, de formele goedkeuringsprocedure kan worden doorlopen: openbaar onderzoek, advies van de Vlaamse Commissie voor Ruimtelijke Ordening (VLACORO), bijkomend advies van de Raad van State. Wat de procedure betreft, kan ik als conclusie stellen dat het dossier nu helemaal klaar is om de verdere planningsprocedure op een normale manier te doorlopen.

Collega's, ik zal ook nog een antwoord geven op een aantal concrete vragen. Ik kan u melden dat de huidige site van het Jan Breydelstadion zijn huidige bestemming als recreatiegebied behoudt. Er wordt dus door de Vlaamse Regering geen apart deelplan opgemaakt.

Een aantal andere vragen hebben betrekking op de inhoud van de stedenbouwkundige voorschriften, zoals

onder meer de relatie met het plan-MER, oppervlakte voor verschillende activiteiten, welke infrastructuurwerken nodig zijn enzovoort. Kort samengevat kan ik stellen dat de voorwaarden uit het plan-MER maximaal in de stedenbouwkundige voorschriften zijn vertaald, dat er algemene en specifieke kwaliteitseisen zijn vastgelegd voor de bebouwing, dat het parkkarakter gegarandeerd wordt en dat voorafgaand aan de ontwikkeling waterbeheersingswerken moeten worden uitgevoerd. De concrete invulling zal uiteindelijk worden bepaald in een inrichtingsvoorstel en op basis van een project-MER met de daaraan gekoppelde concrete randvoorwaarden. Er worden met andere woorden geen expliciete kwantitatieve, dus cijfermatige, beperkingen opgelegd, maar het gehele project moet zich op een kwalitatieve manier inschrijven in de randvoorwaarden van het MER en in de principes van duurzaam ruimtegebruik en mobiliteit.

Ter illustratie van deze principes citeer ik hierbij enkele relevante onderdelen uit de stedenbouwkundige voorschriften om aan te tonen dat nogal wat gegevens uit het plan-MER werden vertaald in de stedenbouwkundige voorschriften. Ik dank daarvoor de administratie Ruimtelijke Ordening. Ik citeer: "Het gebied is bestemd voor handel, horeca, bedrijven, kantoren en diensten, openbare en private nuts- en gemeenschapsvoorzieningen, openbare groene en verharde ruimten, sociaal-culturele inrichtingen en recreatieve voorzieningen. In dit gebied is de aanleg en exploitatie van een multifunctioneel voetbalstadion met een maximale bezoekerscapaciteit van 40.000 toeschouwers met ondersteunende activiteiten toegelaten. Alle werken, handelingen en wijzigingen die nodig of nuttig zijn voor de aanleg of exploitatie van de toegelaten activiteiten zijn toegelaten voor zover bij de realisatie voldaan kan worden aan de in het plan-MER geformuleerde milderende maatregelen."

Ik vervolg met een nieuw citaat: "De ontwikkeling van het hele gebied moet een architecturaal hoogwaardige uitwerking krijgen en als resultaat hebben dat in het volledige gebied een samenhangend parkkarakter tot stand wordt gebracht dat het open en groene karakter van deze omgeving versterkt. De te bebouwen en te verharde oppervlakte wordt beperkt en geoptimaliseerd in functie van zuinig ruimtegebruik. Hiervoor wordt er over de hele zone in een groen park voorzien dat wordt voorbehouden voor de ontwikkeling van een voetbal-oefencentrum met bijhorende oefenterreinen, gebouwen en infrastructuur. De niet bebouwde of verharde delen worden ingericht als groene ruimte in functie van het parkkarakter van het gehele gebied." Verder zou ik willen verwijzen naar de ter beschikking gestelde mededeling waarin de voorschriften gedetailleerd staan toegelicht.

U zult me niet kwalijk nemen dat ik op uw vraag met betrekking tot de toekomstige financiering van een stadion stel dat ruimtelijke ordening niet onmiddellijk tot taak heeft om die financiering vast te leggen in

stedenbouwkundige voorschriften. Ruimtelijke uitvoeringsplannen en stedenbouwkundige voorschriften moeten projecten en activiteiten faciliteren van de verschillende sectoren in de samenleving.

Mijnheer Tavernier, dit is niet het einde van de rit, maar wel het begin. Deze mededeling laat toe dat de administratie nu formeel haar verzoek richt tot de voogdijminister om een plenaire vergadering te organiseren. Op dat moment start dus een tweede consultatieproces met alle betrokken stakeholders met als doel ooit een oplossing te vinden.

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw verhelderend antwoord. Het staat toch wel wat in tegenstelling tot de schijn die minstens werd gewekt door de mededeling van de Vlaamse Regering. Voor iemand die de tekst oppervlakkig leest, lijkt het alsof het dossier in een definitieve plooi is gevallen en dat de regering echt een beslissing heeft genomen.

Mijnheer de voorzitter, op het moment dat de regering of de minister de indruk geeft een beslissing te hebben genomen, moeten de parlementsleden op zijn minst het recht hebben de minister en de regering daarover te ondervragen en te interpellieren. Minister Van Mechelen nuanceert nu wel de zaak. Hij zegt nu dat het allemaal niet zo ver gaat als de pers laat uitschijnen. De pers heeft zich wat laten misleiden. Ik heb me niet laten misleiden want ik dacht dat het te doorprikken was. Het dossier is wat ontmijsd met het oog op de verkiezingen.

Ik wil de minister wijzen op de kern van de zaak. Een aspect lijkt me goed, maar dat moet nog worden bevestigd, namelijk dat het Jan Breydelstadion als stadion, zelfs met de intenties van de minister en de regering, kan behouden blijven en als stadion geëxploiteerd worden. *(Opmerkingen van de heer Karlos Callens en de heer Patrick De Klerck)*

West-Vlaamse collega's, een stadion van 29.000 zitplaatsen automatisch beschouwen als een normaal gegeven in een recreatiegebied, is voor mij niet zo vanzelfsprekend. Het is toch wel een omvangrijk gebouw. Als men in Eeklo in een recreatiegebied een stadion van 20.000 of 30.000 zitplaatsen zou zetten, dan zou de gewezen burgemeester van Eeklo zeggen dat dat een aantasting is van het recreatiegebied. Je moet toch enigszins nuanceren.

Je kiest hoe dan ook voor een locatie in de groene gordel rond Brugge, waarbij je automatisch een aantasting krijgt van het groene en open karakter en zeker van het natuurkarakter van dat gebied. Een natuurgebied is iets totaal anders dan een gebied met een parkkarakter. Een park is misschien wel open en groen, maar is totaal

anders dan een gebied met belangrijke natuurwaarden. Men spreekt inderdaad over milderende voorwaarden. Men zegt dat de oppervlakte beperkt moet zijn en geoptimaliseerd, zonder dat er een hard cijfer is over hoeveel vierkante meter er al dan niet mag worden verhard, hoeveel toegangswegen er mogen zijn en dergelijke.

Mijnheer de minister, sta me toe te zeggen dat het een algemene, vrijblijvende principebeslissing is. Ik ben echter voor een deel gerustgesteld dat het een akkoord is dat kan meegaan tot aan de verkiezingen, maar dat er nog een lange procedure te gaan is. We zijn bij het begin van de rit en gelukkig nog niet op het einde ervan. Ik hoop dat men in de volgende regeringsperiode een beslissing in de goede richting zal nemen, waarbij men veel meer rekening houdt met de eerste optie in het plan-MER en veel minder naar een aantasting gaat van de groene gordel ten zuiden van Brugge. Ik kondig een met redenen omklede motie aan.

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Het debat moet niet nu worden gevoerd maar na de voorlopige vaststelling door de Vlaamse Regering. Als één ding duidelijk is, is het dat de Vlaamse Regering heeft geopteerd voor de locatie van een nieuw voetbalstadion in het zuiden van Brugge, dat wil zeggen niet in het noorden van Brugge en niet de stad zelf. De stad heeft de volle vrijheid en verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling, het behoud of de herontwikkeling van de site van Jan Breydel, waar de Vlaamse Regering geen uitspraak over doet. Dat is de normale subsidiariteit die hier alom wordt geprezen.

Met redenen omklede motie

De voorzitter: Door de heer Tavernier werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jan Peumans tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de vernietiging van de bouwvergunning van het klooster van Opgrimbie door de Raad van State

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Ik wil graag eerst van de gelegenheid gebruik maken om de heer Lachaert te

bedanken voor zijn inspanningen als voorzitter van de voorbije vijf jaar.

– *De heer Karlos Callens treedt als waarnemend voorzitter op.*

De heer Jan Peumans: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, op 31 maart 2009 is een arrest gevelde in verband met de bouwvergunning van het klooster van Opgrimbie. Over dit dossier is in Limburg bij de voor- en tegenstanders zeer veel te doen geweest. Ik lees in mijn vrije tijd veel historische boeken over het koningshuis. Misschien verwondert u dat van mij, een overtuigd republikein, maar het is altijd goed te weten welke gedachten al de vorsten hadden die we vanaf 1830 tot nu, veel te lang, hebben gehad. Heel de discussie over deze zaak heeft te maken met het feit dat we een monarchie hebben die denkt ze boven god en gebod staat, zeker als het gaat over koning Boudewijn. Wij hebben altijd gezegd dat de monarchie in geen enkel geval gelijkstaat met democratie.

Als Limburger heb ik het dossier indertijd gevolgd. We zijn zelfs ter plaatse geweest. We hebben altijd het duidelijke standpunt ingenomen dat in een land waar alle kloosters en abdijen leeglopen en waar u als minister van Ruimtelijke Ordening en Monumentenzorg heel veel toelagen moet uitbetalen om een aantal schitterende abdijen in Vlaanderen in stand te houden, het niet kan dat een wereldvreemde koning en een nog wereldvreemdere koningin zeggen dat ze midden in die bossen een klooster willen neerzetten. De vraag was natuurlijk hoe men dat het best zou organiseren.

Ik heb het arrest van de Raad van State bekeken, maar men moet een geschoolde jurist zijn om dat helemaal te snappen. De hele procedure werd doorlopen en uiteindelijk werd tegen het beroep van de ambtenaar bij de minister van Ruimtelijke Ordening in, ik meen in derde instantie, een vergunning afgeleverd. Die kreeg een schitterend predicaat, ook in het gewestplan, want het was in artikel 13 van de aanvullende stedenbouwkundige voorschriften dat werd bepaald dat de hoofdbestemming van deze zone groengebied is en dat werken en handelingen worden toegelaten die nodig of nuttig zijn voor de inrichting van het gebied als koninklijk domein.

Vervolgens heeft de niet-democratisch gekozen koning Boudewijn bij een notariële akte van schenking van 8 december 1992 gesteld dat het gebied – ik weet trouwens niet hoe hij het verworven heeft, zoiets is altijd twijfelachtig bij koningshuizen – een gebied moest worden van rust en stilte, voor een klooster en dat het verenigd moest zijn met de natuur.

In het arrest van de Raad van State wordt een uitgebreide discussie gevoerd, in de eerste plaats over de ontvankelijkheid van het annulatieverzoek van een

aantal partijen. Dat werd uitgebreid weerlegd. Uiteindelijk werden drie middelen overgehouden. Ik vat dit even samen. Het eerste middel betreft de discussie over de vraag of het werken van algemeen belang zijn. Dat was een heel belangrijk punt. Ik weet niet of het een vzw of een nv was die voor de bouw instond. De Raad van State heeft hiervan gezegd dat wat het eerste middel betreft, het in de aangegeven mate ontvankelijk en gegrond is. Het derde middel ging over de toepassing van een inmiddels bijgestelde richtlijn inzake de Vogelrichtlijngebieden. Daarvan heeft de Raad van State gezegd dat het ook ontvankelijk en gegrond is. Het zesde middel ging over het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juli 1991 – toen was u nog geen minister. Opgevoerd werd dat er geen advies werd gevraagd aan de Raad van State. De Raad van State heeft daar nu van gezegd dat het zesde middel ook gegrond is.

Om al die redenen heeft het de Raad van State behaagd om het besluit van 13 april 2001 van de Vlaamse minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media – dat was u – te vernietigen: het ging om de beslissing waarin het beroep van de gemachtigde ambtenaar werd verworpen en aan bisschop Paul Schruers, die inmiddels overleden is, voor het bisdom Hasselt de stedenbouwkundige vergunning werd verleend voor het bouwen van een abdij met aanhorigheden, op een perceel gelegen te Maasmechelen.

Mijnheer de minister, is de Vlaamse Regering formeel of informeel op de hoogte gebracht van het arrest van de Raad van State? U hebt natuurlijk de krant gelezen, maar soms stellen we vragen aan collega's van u die dergelijke krantenartikelen niet kunnen terugvinden. Zo heb ik een vraag gesteld aan minister Keulen over uitspraken die een bepaalde gouverneur in bepaalde kranten deed over politieke partijen. Hij vertelde dat hij die artikels niet kon vinden. We hebben ze opgestuurd en we hebben de vraag opnieuw gesteld.

Wat zijn de gevolgen van de vernietiging van deze bouwvergunning door de Raad van State? Hoe staat de Vlaamse Regering tegenover deze vernietiging?

Welke stappen zal de Vlaamse Regering ondernemen? Dit is een heel belangrijke vraag.

Zal dit leiden tot een herstel in de oorspronkelijke staat, met andere woorden: bestaat de kans op afbraak van dit klooster? Of zullen er louter een aantal, zoals dat heet, 'vormgebreken hersteld worden'? We kennen een aantal arresten van de Raad van State waarin na zeven jaar wordt beslist dat er niet voldoende motivering was van de bestuurshandelingen, maar dit is blijkbaar een arrest met een andere inhoud.

Mijnheer de minister, ik hoop dat ik een duidelijk antwoord op mijn vragen zal krijgen.

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, we zetten bijna een legende voort, daar de laatste vraag van deze legislatuur in de commissie voor Ruimtelijke Ordening Opgrimbie betreft: ik herinner mij dat ik mijn carrière als minister daar zowat mee begonnen ben.

Mijnheer Peumans, zoals u terecht stelt, heeft het klooster van Opgrimbie reeds een hele wordingsgeschiedenis, die startte in het begin van de jaren negentig. Ik zal niet alles herhalen, maar het is wellicht goed om een paar kernmomenten mee te geven om te weten waar we vandaag staan.

U weet dat de deputatie van de provincie Limburg op 22 november 2000 een vergunning voor de bouw van een klooster heeft afgeleverd aan het bisdom. Uiteindelijk werd tegen deze bouwvergunning, afgeleverd door de deputatie, door de gemachtigde ambtenaar een beroep aangetekend bij de minister. Bij ministerieel besluit van 13 april 2001 – dat was niet alleen een vrijdag, maar zelfs een Goede Vrijdag – heb ik de beslissing van de bestendige deputatie bevestigd.

De Raad van State heeft op 31 maart 2009 bij arrest 192.085 de stedenbouwkundige vergunning van 13 april 2001 voor de bouw van de abdij te Maasmechelen/Opgrimbie vernietigd. De raadsman van het Vlaamse Gewest heeft mijn administratie hiervan op 3 april op de hoogte gebracht.

Als gevolg van het vernietigingsarrest moet de minister voor Ruimtelijke Ordening terug een uitspraak doen over dat beroep, vanzelfsprekend met eerbied voor het gezag van het arrest. Mijn administratie zal het dossier dus opnieuw in behandeling nemen en de implicaties van het arrest van 31 maart 2009 onderzoeken. Dat zal uitmonden in een nieuw besluit met een voorstel van beslissing.

De Raad van State is inderdaad overgegaan tot de vernietiging omwille van drie middelen. Ten eerste is er de schending van het Bosdecreet. Ten tweede is er de schending van de niet-uitvoering van de passende beoordeling in het kader van de habitattoets. Tot slot kan het bestemmingsvoorschrift 'zone voor koninklijk domein' niet worden toegepast omdat deze zone en het voorschrift destijds niet voor advies aan de Raad van State werden voorgelegd.

Het gaat hier dus concreet om de onwettigheid van de gewestplanwijziging van 10 juli 1991. Het gaat om een ruimer gebied dan enkel de directe omgeving van het klooster. De uitspraak vervat in het arrest heeft voortgebouwd op het zogenaamde aanvullende auditoraatsverslag van 31 juli 2008 waarvan mijn administratie op de hoogte is gebracht op 27 augustus 2008. Mijn kabinet

en ikzelf werden hiervan tegelijk op de hoogte gebracht.

Met mijn administratie heb ik een aantal voorbereidende gesprekken gevoerd om na te gaan hoe we hieraan konden remediëren. Na de uitspraak meldde de verdediging van het Vlaamse Gewest: “ Het komt mij voor dat de drie redenen tot vernietiging die weerhouden werden, kunnen worden rechtgezet.”

Op basis van de elementen uit het auditoraatverslag heb ik aan mijn administratie medio december 2008 opdracht gegeven om een planningsinitiatief op te starten. In een voorbereidende nota van 23 december 2008 is een werkschema voorgelegd waarbij in het planningsinitiatief de ontbossingsproblematiek en de passende beoordeling zullen worden opgenomen. Medio januari 2009 heb ik mijn akkoord gegeven aan dit werkschema.

Een van de eerste zaken die nog moeten gebeuren is de opmaak van een plan-MER volgens het integratiespoor inclusief passende beoordeling. Men werkt daar momenteel aan.

De bedoeling van deze studies is om na te gaan wat mogelijk is in het gebied, rekening houdend met de draagkracht van de omgeving. Het gaat dan om de ruimtelijke draagkracht, maar ook om de ecologische draagkracht, de impact op de waterhuishouding in het gebied enzovoort. Het is dan ook niet mogelijk om een antwoord op uw vraag te formuleren zonder de resultaten van dit onderzoek te kennen. Slechts na verder ruimtelijk onderzoek en actorenoverleg en met kennis van de resultaten van het plan-MER, zal beslist kunnen worden wat de ruimtelijke mogelijkheden zijn voor het koninklijk domein van Opgrimbie.

Wat de handhaving betreft, zal de bouwinspectie geen initiatieven nemen in afwachting van de resultaten van het planningsinitiatief.

Het is niet ongewoon dat de Vlaamse overheid een planningsinitiatief neemt naar aanleiding van uitspraken van de Raad van State. Ik geef een voorbeeld. De gewestplanherziening uit 2000 voor de uitbouw van het Sportpaleis in Antwerpen met de kleinere sporthal, is vernietigd door de Raad van State. Ook toen werd de administratie onmiddellijk belast met een nieuw planningsinitiatief dat op dit ogenblik volop loopt.

Het dossier-Opgrimbie zal op eenzelfde manier worden behandeld als alle andere gelijkaardige dossiers. De grond van de zaak in het schorsingsarrest is niet zozeer het Bosdecreet en de passende beoordeling. Daar zou immers vrij snel aan geredieerd kunnen worden. De grond van de zaak is het feit dat de Raad van State expliciet stelt dat het bestemmingsvoorschrift ‘zone voor koninklijk domein’ nooit is voorgelegd aan de Raad van State, waardoor de gewestplanwijziging van 10 juni

1991 kaduuk is. Wanneer de gewestplanwijziging kaduuk wordt verklaard, spreekt het voor zich dat alle daaruit voortvloeiende bouwvergunningen automatisch kaduuk verklaard worden. Remember het Deurganckdok.

Het gaat dus niet op om snel een nieuw besluit te nemen waarbij we aan de eerste twee middelen tegemoetkomen. Er zal sowieso een nieuwe planologische basis gecreëerd moeten worden wanneer men de site in stand wil houden. Voor men die beslissing kan nemen, moet men de geëigende onderzoeksprocedures volgen zoals we die nu kennen, met inbegrip van een plan-MER en een ruimtelijk veiligheidsrapport. Pas dan kan men overwegen om een en ander te gaan herbekijken op het niveau van de vergunning.

Mijn administratie heeft geschematiseerd wat dit zou betekenen na procesvoering. Wanneer dit proces een geëigende procedure kan volgen, zal men dit planningsproces ten vroegste in januari-februari 2011 kunnen afronden.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mijnheer de minister, ik ben van de hand Gods geslagen door uw antwoord. U zegt dat u op basis van het verslag van de auditeur onmiddellijk in gang bent geschoten. U wist op dat ogenblik niet of de Raad van State de auditeur zou volgen. Dat gebeurt in 99 percent van de gevallen.

Ik hoor u impliciet heel duidelijk zeggen dat de zaken toch kunnen worden rechtgezet. Er waren drie middelen. De Raad van State heeft de klagers gelijk gegeven. Die hele plan-MER-procedure en het integratiespoor, dat kan allemaal nog een tijdje duren vooraleer daarover voldoende duidelijkheid bestaat. Daarbij bestaat dan weer de mogelijkheid van nieuwe procedures bij de Raad van State enzovoort.

Ik kan alleen maar vaststellen dat ik het verloop van de verdere procedure moet afwachten om te weten wat de uiteindelijke uitslag is.

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Ik heb ook eens navraag gedaan bij de administratie. Uit de rechtspraak van de Raad van State blijkt dat in het geval van een onwettige bestemming, de overheid gehouden is het nodige te doen om te komen tot een wettige bestemming. Dat geldt niet specifiek voor dit dossier alleen. Ik zeg dus enkel dat de overheid zal moeten nagaan wat ze in deze zaak moet doen.

Ik zal ook nog een persoonlijke bedenking maken. Zoals u zich beter dan wie ook kan herinneren, is de discussie steeds gegaan over het feit of een klooster

verenigbaar is met de bestemming ‘zone voor koninklijk domein’. De Raad van State is daar handig doorheen geglipt door te stellen dat het voorschrift nooit werd voorgelegd voor advies, waardoor we nog altijd niet weten of het al dan niet verenigbaar is. Als in dat dossier een planningsproces moet worden opgemaakt, wordt dit punt best verduidelijkt om verdere incidenten te vermijden.

De heer Jan Peumans: Er zijn twee mogelijkheden. Ofwel ‘regulariseert’ u dit dossier via bepaalde procedures. Ofwel gaat men over tot afbraak. Ik heb wel duidelijk het gevoel dat men alles in het werk zal stellen om het dossier te ‘regulariseren’ en niet over te gaan tot afbraak. De beide partijen brengen dat ook heel duidelijk naar voren. Het bisdom stelt dat de zaak wel in orde zal komen, terwijl de andere partij alles vanuit een ander standpunt bekijkt.

In Limburg werden daarover heel wat discussies gevoerd.

Minister Dirk Van Mechelen: Niet alleen in Limburg.

De heer Jan Peumans: Daardoor zijn er nog meer mensen opgestaan tegen het koninklijk huis. Ik heb niets tegen de zusters die daar contempleren. Dat is hun goed recht. U weet beter dan ik dat heel wat kloosters en abdijen leegstaan of dreigen leeg te staan. Indien zijne koninklijke hoogheid indertijd in zijn testament had opgenomen dat hij een of ander klooster of abdijs had gekocht, en dat die zusters daar tot het eind hunner dagen zouden kunnen bidden, dan was er geen probleem geweest. Maar nu moest in een groengebied van alles en nog wat worden aangepast. Ik heb dat altijd een zeer pijnlijke ontwikkeling gevonden.

Minister Dirk Van Mechelen: U kent mijn standpunt daarover. Ik heb dat in deze commissie al ettelijke malen loud and clear verkondigd. In dit dossier heb ik nooit over de opportuniteit geoordeeld. De bouwvergunning was vroeger afgeleverd. Het klooster is in rechte gebouwd op basis van een afgeleverde bouwvergunning, die, nadat het gebouw was afgewerkt, vernietigd werd wegens een vormfout. U zult zich herinneren dat de aanvraag aan het verkeerde adres was gericht. We hebben nu te maken met een soort van administratieve regularisatieperiode en -proeve. Er is nooit een uitspraak geweest over de opportuniteit.

Ik heb in deze commissie verscheidene keren openbaar verklaard dat, als ik over de opportuniteit had moeten oordelen, ik misschien een andere beslissing had genomen. Dat was echter niet aan de orde.

De heer Jan Peumans: Mijnheer de voorzitter, ik vind het toch een eer dat ik de laatste vraag aan minister Van Mechelen heb mogen stellen.

Minister Dirk Van Mechelen: Tijdens deze regeerperiode! (*Gelach*)

De voorzitter: Het incident is gesloten.
